

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 2 • Oktober 2018 • 76ste jaargang

MEDITATIE

“Op U, o HEERE ! Betrouw ik; laat mij niet beschaamd worden in eeuwigheid.”

Psalm 71 : 1

Een mens is een bijzonder wezen. Hij kan zichzelf tegenkomen! Hij kan met zijn eigen lichaam in conflict komen. Er ontstaat een soort tweestrijd met je lichaam dat door ziekte of ouderdom niet meer kan doen, wat u ervan verlangt. Soms ontstaat er zelfs een vervreemding met je eigen lichaam. De dichter van Ps.71 overdenkt zijn eigen situatie. “Terwijl de ouderdom en de grijsheid daar is.”

Alles wat volgt in deze psalm staat in het licht van zijn vertrouwen op de Heere. Vanaf zijn jeugd is Gods trouw over zijn leven.

Zo spreekt hij God aan, namelijk met de Naam: HEERE. Hierbij valt te denken, dat is de God van Abraham, Isaác en Jacob, de God van het Verbond. Zo heeft God zich ook bekend gemaakt aan Mozes in Ex. 3:14 “En God zeide tot Mozes: IK ZAL ZIJN, DIE IK ZIJN ZAL.” God belooft dat Hij erbij zal zijn, in Zijn liefde, genade en trouw. In deze belijdenis horen we de eerbied voor onze heilige God doorklinken en ook verwachting van Zijn nabijheid en hulp. Zo mag u deze HEERE leren kennen in

Jezus Christus, in wie God zo nabij is gekomen.

Zo mag u de HEERE leren kennen door de Heilige Geest, die op u rust, en die bij u zal blijven in der eeuwigheid, zegt Jezus zelf. (Joh.14:6)

Als de Psalmist zo zijn vertrouwen in de Heere heeft uitgesproken voegt hij meteen er een bede aan toe....niet omdat zijn geloof direct al weer aan het wankelen is gebracht of dat zijn hoop en vertrouwen op de HEERE nu zo klein is dat er een grote onzekerheid is binnen geslopen in zijn leven....neen, integendeel. Juist omdat hij de HEERE zo vertrouwt bidt hij direct daarop: laat mij niet beschaamd worden. Om je heen zijn mensen, maar die stellen vaak teleur. Zij schieten tekort in troost en nabijheid. We kunnen hier denken aan bijvoorbeeld het ziekenbezoek. Mensen doen dan een goedbedoelde poging om mee te leven, maar dat valt vaak niet mee. Ziek zijn, gehandicapt zijn, bejaard zijn, is immers steeds meer en

Dit nummer sluit aan bij het eerste nummer van de huidige jaargang. Naast de openingsmeditatie vindt u ook het vervolgonderwijs uit de Heidelberger Catechismus.

De bekende rubriek van draagt elkaanders lasten en het tweede deel van het medicijngebruik voor ouderen.

Er zijn overwegingen bij de voorbereiding van een begrafenis en een verklaring van één van Jezus' beloften. De redactie hoopt dat de aangeboden inhoud tot zegen mag zijn voor onze lezerskring.

*Uw eindredacteur
ds. J.P. Boiten*

meer uit ons leven weggewerkt. En als er dan al iemand naar je omziet komt die meestal, naast het gebruikelijke bosje bloemen, of fruit, met zijn of haar eigen verhaal.

Na de oppervlakkige openingsvraag: Hoe het nu gaat, alsof ze een antwoord verwachten van: nou, prima, zoals je ziet, ik lig hier lekker op bed, brengen ze al snel zichzelf ter sprake. Want mensen zitten vol-van-zichzelf, en hebben weinig ruimte over voor de ander. Maar de zieke ligt gekluisterd aan bed, of in een stoel en kan niet weglopen. Vele bezoeken, las ik eens, zijn bezoeken!

Mensen beschamen, want ze staan vaak met hulpeloze handen en een wanhopige blijk, maar de HEERE nooit. Daarom bidt de Psalmist tot de HEERE met die NAAM: Ik zal zijn, Die Ik zijn zal!

Wat een genade, wanneer een mens zo ver mag komen dat hij of zij juist als het er in het leven zo op aan komt mag vertrouwen op die HEERE, die erbij zal zijn, zelfs, zo zegt de psalmist, tot in eeuwigheid. Nimmer beschaamd worden door Zijn liefdevolle, troostvolle nabijheid,

door Jezus Christus. De enige troost, beide in leven en in sterven, Zijn eigendom te mogen zijn. Nimmer beschaamd worden door de Heilige Geest, de Trooster, "Die mij trooste en bij mij eeuwiglijk blijve" (H.C. zondag 53).

Zodat de gelovigen met de psalmist mogen zingen" en mijn ziel, die Gij verlost hebt." (vers23) "O Naam aller namen, aan U alle eer. Niets kan mij ooit scheiden van Jezus mijn Heer': Geen dood en geen leven, geen moeite en pijn. Ik zal eeuwig zingen, dicht bij U zijn. Uw Naam is Ik BEN, en IK ZAL ER ZIJN."

*Nijkerk
ds. J. Tadema*

Najaar

*De herfst is niet altijd een stille
najaarslaan,
met dorre blaren, ritselend om mijn
voeten,
met vlugge vogels, die mij blij
begroeten
wanneer mijn handen langs de
takken gaan.*

*Soms is de herfst een sater die mij
sart
met natte takken, zwiepend in de
regen,
met grijze luchten en met vuile wegen:
een kille vaalte, die mijn welzijn tart.*

*Het daglicht draalt, de winter is nabij.
Zo zal ons leven eens de herfst
bereiken,
Maar langzaam zullen de wolken
wijken.
Gods zon zal stralen over u en mij.*

Enny IJskes-Kooger

Beloften van Jezus (8)

*En Ik zal de Vader bidden en Hij zal u een andere Trooster geven...
Joh 14 : 16*

Wat heeft de Heere Jezus tijdens die paasmaaltijd veel gegeven aan Zijn discipelen! Rijke beloften en leerzaam onderwijs. Het is voor Zijn leerlingen allemaal niet te vatten. Hoe moeten ze dit verwerken en als Hij van hen is heen gegaan, wie moet hen dan leiding geven en steunen? Christus kent ze en wil voor hen zorgen. Hij geeft hen de belofte: Ik zal de Vader bidden. Jezus kent een bid-dende omgang met Zijn Vader. Want Hij doet niets op eigen initiatief. Hij wil in alles Zijn Vader welbehagelijk zijn. Christus is Zich bewust van Zijn opdracht. En Hij kan die alleen vervullen in de kracht van de Heilige Geest. Hij voelt dus heel goed aan dat Zijn discipelen ook die Geest nodig hebben. Want voor hen is er de opdracht : bewaart Mijn geboden. Als u Mij liefhebt, leef dan volgens Mijn geboden. Daarin zal de liefde tot Jezus gestalte krijgen. Daaraan zullen discipelen van Jezus herkenbaar zijn: in het doen van Zijn geboden. Dat is een zaak van liefde. Geen opgelegde eis om te proberen er zo goed mogelijk aan te voldoen. Nee, hiervan geldt: Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdrotten! Maar dan is daarvoor Gods Geest de aangewezen Persoon om hen dat te leren. Jezus zal tot de Vader bidden, dat Hij hen de Heilige Geest zal geven. Ze zijn immers die Geest niet waardig? Hoe zou Gods Geest bij en in hen kunnen wonen en werken? Dat hebben ze als zondaren niet verdiend! Vandaar dat Jezus hen toezegt dat Hij het zal vragen aan God de Vader. Want om Zijn verdienste is dat mogelijk. Ook deze gave zal Jezus verwerven in Zijn verzoenend sterven. Is dit geen rijk evangelie? Hij zegt niet: je moet er maar

veel om bidden. Hij zal Zelf in gebed gaan en daarin ligt al de zekerheid dat ze Hem zullen ontvangen. Want Jezus' gebed verhoort de Vader altijd. Waarvoor zal Jezus bidden? Dat de Vader een andere Trooster zal geven. Jezus bidt niet om hulp voor hen of dat ze trouw mogen zijn. Ook zal Hij niet vragen dat ze voor allerlei kwaad en strijd bewaard zullen blijven. Jezus bidt om het allerbelangrijkste: de Trooster. Een bijzondere naam voor de Heilige Geest. Het wijst op een voorspraak. De Trooster is een soort advocaat die het op neemt voor iemand die beschuldigd wordt. Hij springt bij als iemand hulp nodig heeft en zelf niet voor z'n recht kan opkomen. De discipelen zullen getuigen van Christus en Zijn opstanding. Dat roept weerstand en vijandschap op. Maar ze worden door Christus gezonden en hebben recht op bescherming en verzorging. Dat zal de Heilige Geest als Zaakwaarnemer op Zich nemen. Jezus noemt Hem de *andere* Trooster. Want Hij Zelf is ook de Trooster. Nu Hij van Zijn discipelen scheidt, zullen ze toch niet zonder Trooster achter blijven. De Heilige Geest neemt de plaats van Jezus in. Hun rechtsbijstand in de geestelijke strijd wordt hiermee verzekerd! De Geest pleit voor de gelovigen, doet hen roepen: Abba, Vader! En verzekert ons van de erfenis. Het werk van de Trooster is om in de waarheid te leiden. Dat is van levensbelang voor de discipelen. De waarheid, het betrouwbare Woord van God te kennen. Om ook de waarheid uit te dragen in de verkondiging.

Hij blijft bij u en zal in u zijn. Jezus belooft dat Zijn Geest nooit meer van hen zal wijken. Een blijvende band! Ze zullen nooit meer alleen zijn. Jezus gaat wel weg maar Hij laat ze niet als wezen achter. Een kleine tijd zullen ze bedroefd zijn vanwege Jezus' afscheid, maar dan zal de Trooster komen. En Hij zal in u zijn. Dat is de meest innige band! En als er deze band met de Heere is, kan niets of niemand die verbreken.

Beloften met een rijke inhoud. Met de komst en het werk van de Heilige Geest

worden ze heerlijk vervuld. Tijdens de Pinksterbedeling is het Gods Geest die het werk van Jezus Christus voltooit. Niet om in de eenzaamheid en zieligheid van Gods kinderen te voorzien. Maar voor de rechtsbijstand die ze nodig hebben. Deze permanente assistentie van Gods Geest geeft ware troost in leven en in sterven.

*H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten*

Leren geloven (4)

“Gij zult de naam des Heeren, uws Gods, niet ijdel gebruiken; want de Heere zal niet onschuldig houden, die Zijn Naam ijdel gebruikt.”
(Zondag 36 van de Heidelberger)

Het gaat over het derde gebod. De punten zijn: 1. De liefde die er in wordt getekend. 2. De zonde die er door aan het licht wordt gebracht. 3. De weg die er in wordt gewezen.

1. Als je iemands naam weet, kun je een zekere macht over iemand uitoefenen. Want dan kun je hem roepen. En hij komt naar je toe. “Niemand weet”, zei een valse dwerg, “Dat ik Repelsteeltje heet.” Maar toen wist die slimme jongen het ineens die die dwerg had afgeluisterd. Het is maar niet om het even of iemand je kent en hoe iemand je noemt. Als de burgemeester een oude schoolvriend tegenkomt, die hem met liefde noemt bij zijn voornaam, vindt hij dat fijn. Maar als een stel brutale jongens zijn voornaam roept om hem uit te dagen, is dat niet iets om vrolijk over te zijn. In het derde gebod gaat het vooral om de liefde. Dat

“voelt” God of je Zijn Naam met liefde gebruikt. Dat voelt u ook of men uw naam zegt met liefde of dat dat zo niet is. Want wij hebben allemaal een fijne antenne daarvoor. En God ook. Onze naam zijn wij zelf. Als men aan onze naam komt, komt men aan ons. Men kan dat dus maar beter niet doen. Vooral in de bijbel zijn de mensen vaak zoals ze heten. En dat geldt van God nog veel meer. God is hoe Hij heet. En Hij doet wat Hij zegt. God hecht aan Zijn Naam. Zijn Naam is “HEERE”. Dat is: “Ik ben, die Ik altijd geweest ben. En ik sta voor wat Ik heb gezegd. Ik ben die Ik ben.” Dus die Naam is een eed en een sterke belofte. En wij roepen die Naam aan. En wij roepen die in. En wij spellen die voor onze kinderen al vanaf hun vroegste jaren. Opdat ook ons nageslacht die Naam kennen en liefhebben zou. En wij kunnen het niet “velen”, als er iemand iets kwaads van onze goede God zegt.

2. Wij zeggen wel eens van een bepaalde combinatie van kleuren: "Dat vloekt." Een roze overhemd en paarse sokken, dat vloekt. Een koppelriem zoals van de Duitse soldaten in de Tweede wereldoorlog, met daarop "Gott mit uns", dat vloekt ook. Vloekt er in het algemeen ook niet heel veel in ons leven? En het is ook erg, als je je zeer doet en je roept: "God mag mij verdoemen!" Maar het is nog erger, als iemand "vroom" vloekt. Vroom vloeken is, dat de Naam van God tot een ijdel, leeg iets wordt gemaakt. En als wij die Naam zonder liefde gebruiken en met een onbekeerd hart. Dat ligt heel subtiel. Want er wordt niet alleen gevloekt in de kroeg, maar ook in de kerk. Vloeken is, dat we vroom doen, maar niet echt vroom zijn. Dat is heel geraffineerd. Dat is zoiets als "God achter de hand te hebben." En "Hem te gebruiken voor je eigen belang." Of als een mooi "etiket". Want je eert niet God, maar je plaatst jezelf alleen maar op de voorgrond, als je vroom en stroperig praat, maar als je niet echt met liefde de Heere groot maakt. En het is ook vloeken, als je mooi praat over de bijbel, maar je weet niet van te klagen over je schuld. God straft de zonde van het vloeken. Hij eist het uiterste vonnis: de dood. Weldra zal het vonnis worden geveld. Tenzij... tenzij Christus onze schuld draagt. Hij die nooit vloekte, droeg onze vloek. Hij is als een lasteraar veroordeeld, toen Hij die grote waarheid beaamde "Bent U Gods Zoon?" Opdat wij van de zonde van ons vloekende leven zouden worden vrijgesproken. Nu is een aardse vader ook al bewogen als men hem de naam noemt van zijn kind. En zo is de Heere God ook ontroerd, als wij met de Naam van Jezus bij Hem komen. En Hij weigert ons niets. Wij moeten het van onze eigen naam en

faam niet hebben. Maar wij moeten het van de Naam van Jezus hebben. Gezegend, als wij in de Naam van Jezus tot God roepen en Hij ons verhoort!

3. Zondag 36 zegt: "En, in het kort, of kortom" (want veel omhaal behoeft daar nu niet meer bij te worden gemaakt), "En, in het kort, dat wij de heilige naam van God niet anders dan met vrees en eerbied gebruiken; opdat Hij van ons recht beleden, aangeroepen, en in al onze woorden en werken geprezen worde". Dat zijn allemaal liefdeswoorden die daar worden gebruikt. "Belijden" is een liefdeswoord. Want dat is "hetzelfde zeggen wat de profeten en apostelen ook hebben gezegd". En dat is ook met het woord "Aanroepen" zo. Dat is ook een liefdeswoord. Want dat is precies het omgekeerde van vloeken en van dat je God voor je karretje spant. God aanroepen is wat anders. Dan zit je arm en berooid aan de weg. Maar dan komt Christus voorbij. Mooi praten en vals praten, daar ben je niet meer in de gelegenheid toe. Maar je roept: "Heere, Gij Zone Davids, ontferm U mijner!" En dan staat Hij bij de blinde bedelaar stil. En dat "Prijzen" is niet minder een van de mooiste liefdeswoorden. En dat zet een streep door mijn eigen naam. Maar dat verheft de Naam van de Heere. En straks bij de troon wordt het loflied gezongen van Mozes en van het Lam. Daar zal geen vervloeking meer zijn. Niet van God en niet van een mens. Het zal daar allemaal vrede en liefde en heerlijkheid zijn.

*Brandwijk
ds. J.A.H. Jongkind*

De gezindheid van Christus

De gezindheid van Christus doet ons leven,
Vanuit het oogpunt van de Redder gegeven,
Geluiden zijn al lang te horen in vele kerken,
Maar de gezindheid moet ze nog versterken,
Het betekent dat we denken zo als God denkt,
En totaal niet wat de wereld ons steeds zendt,
Toch, waar de gezindheid leeft, groeit en redt,
En men niet meer op kerkstoelen en banken let,
Dan wordt het zitten milder in die andere kerk?
Het eigen wij verdampt wat steeds nog sterkt?
Wij mensen kennen elkaar niet van binnen,
Maar God kent heel goed onze eigen zinnen,
Samen op weg is veel gezindheid zaaien,
Zo niet, dan zal Gods doel totaal verwaaien,
Het oogsten heeft dan geen enkele zin,
En is gezindheid geen plus maar een min,
Samen op weg is als een boom die groeit,
Er is leven, niemand weet of hij nog bloeit,
Al groeiend vallen soms takken naar beneden,
Afgebroken, en zo gaat het ook met kerkleden,
Gezindheid is ook de geboden Gods naleven,
En de goede vruchten steeds maar nastreven,
De vruchten zullen bloeien, ja op de juiste tijd,
Uit het goede hart dat de gezindheid leidt,
De toon is gezet maar het gejuich verstilt,
Omdat mensen dit toch niet hebben gewild,
Zo is het met heel veel kerkmensen gegaan,
Eigenzinnigheid heeft een eigen ik bestaan,
Onze gedachten zijn vaak lang niet rein,
We voelen ons groot maar zijn zo klein,
Willen we samen de juiste weg toch inslaan,
Geef dan in je hart GEZINDHEID ruim baan.

*Met een vriendelijke groet,
G.J.Gijlers*

Draagt elkanders lasten

Beste lezer,

Heeft u weleens nagedacht over de grote liefde van de HEERE? Het is goed om daar eens de tijd voor te nemen. Op een rustig plekje in de kamer, of buiten in de natuur. Overdenk dat de Vader Zijn Zoon zond naar deze aarde, Hij handelt naar het plan van de Vader. En denk telkens wanneer u aan Jezus denkt, aan de eeuwig liefhebbende Vader die Hem zond. Laat Gods Geest je leiden, elke dag opnieuw. En leef uit de liefde van de Heer.

Een nieuwe dag is aangebroken

*Een nieuwe dag is aangebroken
met 't gouden zonnelicht omstraald.
En elke dag opnieuw ontstoken
door 't scheppingswoord van God
bepaald.*

*De vogels die vol vreugde fluiten
zingen tesaam in harmonie.
Zij gaan in blijdschap zich te buiten
met steeds een andere melodie.*

*Op aarde weet ook 't groen van
wanten
en kleurt en fleurt er bloem en plant.
Hier toont zich rijk van alle kanten
't almachtig werk van God Zijn hand.*

*Die aanblik laat ons hart bezinnen
hoe prachtig alles is gemaakt,
Ons dankbaar loflied klinkt van binnen
voor schoonheid die ons heeft
geraakt.*

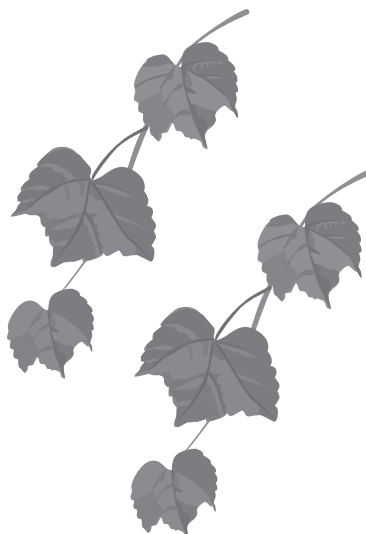
Justus A. van Tricht,
www.gedichtensite.nl

Verjaardagskalender

- 26 sept. Mevr. W. v.d. Laan,
H. Muntinglaan 10,
9751 PW Haren
- 30 sept. De heer J.W. Viskil,
Sluiskreek 544,
3079 BE Rotterdam
- 5 okt. Mevr. M. Koppert,
Beelstraat 43,
2672 AB Naaldwijk
- 3 nov. Marjolijn Petersen-Boekholt,
Kamperweg 1, 3774 LG
Kootwijkerbroek

Brievenbus

U kunt de hier genoemde dames
verblijden met een kaartje:
Carla Thoen, Fresiastraat 1,
2685 XJ Poeldijk
Mw. F. de Visser-Wijkhuijs,
Lepelstraat 16, 4354 KK,
Vrouwenpolder

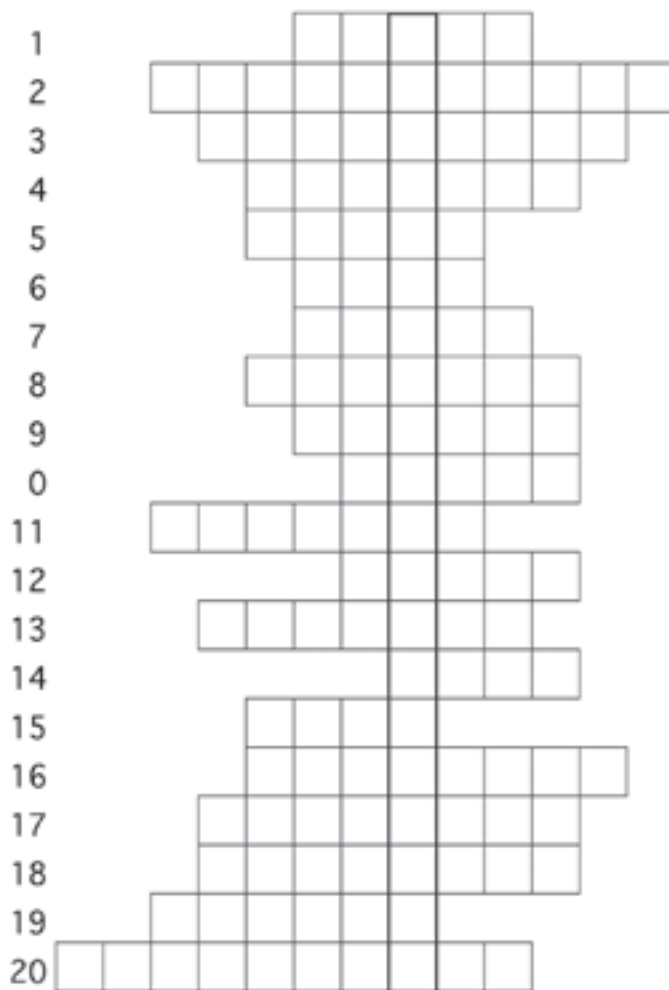

Puzzelhoek

Voor u ligt de puzzel van de vorige maand, maar nu met het invulschema. De oplossing kunt u naar mij opsturen tot 30 oktober.

Succes ermee!

1. Hoeveel vurige lampen waren er brandend voor de troon? (Openbaringen 4)
2. Beroep van Erastus (Romeinen 16)
3. Beroep van Alexander (2 Timotheüs 4)
4. Deze archangel twistte met de duivel (Judas)
5. Deze man is wetgeleerde (Titus 3)
6. Deze vrouw wordt in de 'wolk der getuigen' uit Romeinen 11 genoemd
7. Hoe heet de broeder van Jakobus (Handelingen 1)
8. Wie heeft de brief aan de Romeinen geschreven? (Romeinen 16)
9. Welke apostel heeft de Hebreënbrief geschreven?
10. Welke kleur kreeg de zon toen het 6e zegel werd geopend? (Openbaringen 6)
11. Andere naam voor Dorkas (Handelingen 9)
12. Aan wie schrijft Johannes zijn derde brief?
13. Deze man zat samen met Paulus in de gevangenis (Filemon)
14. Hoeveel jaar bleef Paulus in zijn gehuurde woning te Rome? (Handelingen 28)
15. In welk land bevinden zich de zeven gemeenten aan wie Johannes schrijft? (Openbaringen 1)
16. Neef van Markus (Kolossensen 4)
17. 'Beroep' van Simon (Handelingen 8)
18. Wie heeft Paulus ziek in Milete achtergelaten? (2 Timotheüs 4)
19. Waar is de berg Agar? (Galaten 4)
20. Wat had Paulus bij Karpus in Troas laten liggen? (2 Timotheüs 4)

Vriendelijke groeten van:

Willeke Breederveld
Willem de Jagerstraat 40
3251 BG STELLENDAM
email: wbreederveld@solcon.nl

Voorafgaande aan de begrafenis

Vooral als iemand plotseling sterft heb je zoveel te verwerken dat je er helemaal niet voor in de stemming bent om aan een begrafenis te denken. Met name wanneer iemand overlijdt van wie je zielsveel houdt kun je het niet hebben wanneer iemand begint over begraven en zou je het liefst de mensen van de begrafenisonderneming buiten de deur houden. Je bent er absoluut niet aan toe. Het is al erg genoeg dat iemand sterft...

Nu is het niet nodig om meteen zulke mensen uit te nodigen. Toch ontkom je er niet aan het een en ander te regelen. Het eist nogal wat voorbereiding om een stijlvolle begrafenis te (laten) verzorgen.

Bijeenkomst

Vroeger werden bijeenkomsten voor een begrafenis meer dan eens aan huis gehouden. Zoals dat nu nog wel gebeurt wanneer een kindje levenloos ter wereld komt.

Trouwens op een begraafplaats was in veel gevallen nauwelijks gelegenheid om samen te komen. In steeds meer plaatsen werd een aula gebouwd dicht bij of op de begraafplaats. In het verleden sprak men van een kerkhof, omdat de begraafplaats naast of achter de kerk lag. Dan was er vaak de mogelijkheid om in de kerk vlakbij een samenkomst te houden.

Ook vandaag geven meer families er de voorkeur aan gebruik te maken van het kerkgebouw van de gemeente in plaats van een aula op de begraafplaats. In de kerk heeft de overledene het Woord van het leven gehoord. Daar heeft men, als het goed is, het avondmaal gevierd.

In een aula kom je sterk in aanraking met de dood. In de kerk, zo zei iemand, spreekt alles van het léven! Maar hoe dan ook, voorafgaande aan de begrafenis wordt in de meeste gevallen een dienst gehouden. Wanneer een eigen predikant aanwezig is en hij met de betrokkenen 'meevoelt' is het niet zo moeilijk om met elkaar deze bijeenkomst voor te bereiden. Je 'verstaat' elkaar met een enkel woord.

In sommige gemeenten is het een vaste gewoonte om een officiële kerkdienst te beleggen. Soms of in veel gevallen is er een samenkomst. In iedere geval zou het heel goed zijn als leden van de christelijke gemeente zoveel als in hun vermogen is in deze dienst aanwezig zijn. Vooral het laatste is van betekenis als de familie van de overledene in het geheel niet meezingt en nauwelijks aandacht heeft voor wat verkondigd wordt.

Als gemeente bidden we toch dat het Woord van God mag doorklinken en mensen voor het evangelie worden ingewonnen. De Heilige Geest werkt het geloof door de verkondiging van het Woord!

Daarom zal dit Woord aan het woord moeten komen en niet de overleden mens in het middelpunt staan. Al mag er wel ruimte zijn om iets uit het leven van de overledene weer te geven, vooral wanneer daar een getuigenis vanuit gaat en het is tot eer van God en tot uitbreiding van zijn rijk.

Toespraken

In onze kerkorde hebben we vastgesteld dat er geen lijkrede zal worden gehou-

den. Dat wordt al meer een probleem nu steeds meer mensen 'de behoefte' hebben om het een en ander te zeggen over de overledene. Je merkt dat men ook hoe langer hoe meer ertoe overgaat om de overledene toe te spreken. Je vraagt je dan af of je daar ruimte voor moet geven in een dienst die aan de begrafenis voorafgaat. Niet in de laatste plaats omdat soms dingen naar voren worden gebracht, die eerder storend werken of in strijd zijn met de normen van fatsoen.

Om te voorkomen dat het verkondigde Woord helemaal verdwijnt door de soms al te emotionele uitingen, zou het goed zijn dat de directe familie er acht op geeft dat deze woorden van te voren ingezien worden en ze in ieder geval voorafgaan aan de Woordverkondiging. Want het Woord des HEEREN dat tot in eeuwigheid blijft, moet ook gelegenheid hebben om te 'landen'.

Trouwens, hadden diverse dingen niet beter gezegd kunnen worden tijdens iemands leven? Zouden sommige woorden niet beter achterwege moeten blijven uit respect voor de overledene? Moet op een christelijke begrafenis de mens zo centraal staan, zelfs als er veel goeds is op te merken? En is het niet mogelijk dat de waarheid geweld wordt aangedaan?

Soms kun je, als je hoort wat naar voren wordt gebracht, de vraag stellen: zou de overledene het zó gewild hebben?

Vandaar dat op een zekere soberheid mag worden aangedrongen.

Eén ding is vooral van belang dat het Woord van God ten volle klinkt. Dan ontvangt God de eer.

Ede

ds. J. Van Amstel

Welk een troost

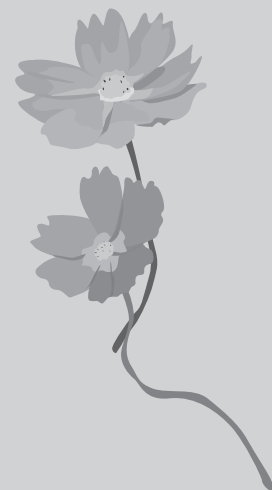
*Als de dood ons huis is ingekomen
en ons een geliefde heeft ontnomen,
dan ervaren we verdriet en diepe pijn.
Welk een troost wanneer je mag geloven:
bij het sterven ging de ziel naar Boven.
Altijd zal hij bij zijn Heiland mogen zijn.*

*Zond' en duivel kunnen hem niet deren.
Zal dan wel het lichaam gaan verteren,
omdat het gezaaid werd in verderf'lijkheid,
hij zal onverderfelijk ontwaken
en verheerlijkt tot zijn God genaken,
Die voor eeuwig hem een woning heeft bereid.*

*Welk een troost bij zulk een groot en diep gemis,
Om te weten dat hij bij zijn Heere is.*

Uit 1 Korinthe 15 : 42

M.A. Groeneweg-de Reuver

Ouderen en medicijngebruik (2)

Tegenwoordig krijgen we, als we de medicatie ontvangen van de apotheker, een uitgebreide bijsluiter. Hierin staat hoe u het beste uw medicijnen kunt innemen, bewaren en welke bijwerkingen kunnen optreden. Wanneer u de kleine letters van de bijsluiter niet kunt lezen, kunt u bij uw apotheker om een afgedrukte versie met grote letters vragen. Geen probleem, deze zijn beschikbaar! Al realiseer ik me ook wel dat het lezen van een bijsluiter niet altijd prettig is. Laat u er niet door afschrikken! En bespreek dit anders ook met uw huisarts.

Wanneer u een flesje of tube opent, let dan op de houdbaarheidsdatum en noteer de datum van openen op het etiket van het flesje of de tube. Op die manier kunt u later nagaan of u de medicatie nog mag gebruiken.

Oogdruppels en oogzalf zijn meestal houdbaar tot één maand na het openen van de verpakking. Meer informatie over de houdbaarheid vindt u veelal op de verpakking, in de bijsluiter of bij uw apotheek.

Van belang is dat u een overzicht heeft van uw medicijnen. Een doseerbox kan helpen. Deze vult u - of laat u vullen - met de medicijnen voor een week. Per dag zijn er 4 vakjes voor 4 innametijden. Zo weet u wanneer u het medicijn moet innemen en kunt u zien wat u die dag al ingenomen heeft. De box is te koop bij de apotheek.

Er zijn tegenwoordig nog meer handige hulpmiddelen te koop. Denkt u bijvoorbeeld aan medicijnalarmen. Deze geven een melding als het tijd is voor uw medicatie. Ze zijn er in veel uitvoeringen, met geluid- of trilalarm. Ook zijn er

apparaatjes waar u een bepaalde boodschap in kunt (laten) spreken, zodat u op dezelfde tijd en wijze de medicatie kunt innemen. Meer informatie kan waarschijnlijk wel gegeven worden door uw apotheker, maar zeker ook op de website

Een medicijnrol kan ook een oplossing zijn! Deze wordt in veel gemeenten thuisbezorgd en zodoende heeft u voor elke inname moment een apart medicijnzakje. Men noemt dit een baxterrol. Er kan ook een combinatie zijn van zo'n rol met een alarm, dit noemt men een Medido medicijndispenser. Meer informatie kan de thuiszorg u geven. Zij spelen hierin een rol. Middels een signaal wordt u eraan herinnerd uw medicatie in te nemen. De dispenser staat permanent in verbinding met de zorgverleners. Zij nemen contact met u op als u niet reageert op het signaal van de dispenser. Dit vermindert dus het risico op het verkeerd innemen van de medicijnen. U kunt weer zelf uw medicatie innemen en bent minder afhankelijk van anderen. Daarnaast ondersteunt hij de thuiszorg omdat zij u op afstand kunnen begeleiden met uw medicatie.

Sommigen van ons zullen veelvuldig gebruik maken van hun mobiele telefoon. Ook hierin zitten mogelijkheden van een alarm of u kunt de Medapp downloaden. Veel mensen, ook jongeren, maken hier gebruik van!

Tot slot is het fijn om te merken dat uw huisarts en uw apotheker uw medicatie zoveel mogelijk afstemmen op u en uw situatie. Ook kunt u vragen of u in aanmerking komt voor een medicatiebeoordeling. Dit is een gesprek met uw apotheker en huisarts over uw medicijnen.

Een oudere meneer vertelde dat de apotheker bij hen thuis geweest is om over de medicatie te praten. Er kon wel iets gewijzigd worden. Dit zorgde bij zijn vrouw, die wat vergeetachtig is, voor verwarring. Ik adviseerde hem om met zijn huisarts hierover te praten. Omdat de huisarts mevrouw goed kent en weet welke invloed een wijziging kan hebben op haar geheugen. Maar ook omdat meneer veel vertrouwen heeft in zijn huisarts. Het is heel fijn als een apotheker met dit doel huisbezoeken aflegt, maar elke situatie en elk mens is verschillend!

*Met een vriendelijke groet,
Marianne*

Colofon

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Brandwijk
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 2000 512
Tevens adres voor kopij.
e-mail : j.p.boiten@filternet.nl

Medewerkers:

Ds. J. van Amstel, Christ Geref., Ede
Mevrouw W. Breederveld,
PKN (hervormd) Stellendam
Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church,
Straffordville, Ontario, Canada
Mevrouw M.A. Tanis, Christ. Geref.,
Goedereede

Ds. J. Willemsen, PKN (hervormd)
Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar);
Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net; opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan: abonnee@krachtnaarkruis.net of Ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarktuis.net.